

ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ТА АРХІВНИХ ФОНДІВ НА 2000-2005 РОКИ

Кабінет Міністрів України

ПОСТАНОВА

від 15 вересня 1999 р. № 1716

З метою забезпечення збереження бібліотечних та архівних фондів Кабінет Міністрів України постановляє

1. Затвердити Програму збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000-2005 роки (додається).
2. Визначити Міністерство культури і мистецтв державним замовником робіт з виконання завдань Програми збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000-2005 роки.
3. Міністерству фінансів, Міністерству економіки за поданням Міністерства культури і мистецтв передбачати під час підготовки проекту державного бюджету на відповідний рік кошти на фінансування Програми збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000-2005 роки в межах загального обсягу бюджетних ресурсів.
4. Рекомендувати Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям розробити регіональні програми збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000-2005 роки з урахуванням завдань, що передбачені Програмою, затвердженою цією постановою.
5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Віце-прем'єр-міністра України Семиноженка В.П.

Прем'єр-міністр України

В.ПУСТОВОЙТЕНКО

ПРОГРАМА

збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000-2005 роки

Загальні положення

Ця Програма розроблена відповідно до рекомендацій Генеральної конференції ЮНЕСКО і спрямована на збереження в Україні бібліотечних та архівних фондів.

Інформація, що зберігається у бібліотеках та архівах, є історичним надбанням людства, основою економічного і духовного прогресу суспільства.

Збереження цього надбання є важливим завданням, яке постало перед усіма країнами світу.

З 1992 року ЮНЕСКО розпочало здійснення Програми «Пам'ять світу», яку Генеральна конференція 1993 року визнала важливою складовою частиною Загальної інформаційної програми. Названа програма спрямована на спільну реалізацію проектів збереження бібліотечних та архівних фондів у різних країнах світу.

У бібліотеках України зберігається близько 60 млн. документів XV - XX століть. Майже 2 млн. з них - рідкісні і цінні документи, у тому числі рукописні матеріали, що є пам'ятками світового значення.

Однак документи тривалого зберігання, що знаходяться у бібліотеках та архівах, поступово руйнуються. У найгіршому стані перебувають видання другої половини XIX - початку XX століть, надруковані на кислотному папері.

Частина книжок уже не придатна для використання. Причиною цього стану є відсутність належних умов зберігання, недостатня забезпеченість спеціалістами-хранителями та реставраторами, необхідним обладнанням та матеріалами.

Не вирішуються питання забезпечення бібліотечних та архівних фондів. Бібліотеки й архіви загальнодержавного значення не мають системи надійної охорони та пожежогасіння.

Частково розв'язати проблему можна шляхом переведення інформації, яка зберігається в бібліотеках та архівах, на мікроносії - мікрофільми, магнітні та оптичні диски. Це дасть змогу зберегти оригінальність текстів, зменшити можливість знищення їх під час користування та виникнення екстремальних ситуацій.

Ця Програма, розрахована на 2000-2005 роки, визначає стратегію розв'язання проблем збереження бібліотечних та архівних фондів.

Основні засади Програми

Основними засадами Програми є:

- ❖ координування роботи установ і організацій у справі обліку, консервації, репрографії бібліотечних та архівних фондів;
- ❖ координація фінансових, матеріально-технічних і трудових ресурсів для забезпечення довготривалого збереження документів та їх використання;
- ❖ залучення наукового потенціалу для розроблення та впровадження новітніх технологій консервації і репрографії;
- ❖ створення системи єдиного загальнодержавного обліку документальних пам'яток національного культурного надбання, зокрема старовинних рукописів, рідкісних і цінних видань;
- ❖ створення міжвідомчих центрів консервації і репрографії при Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, Національній парламентській бібліотеці, Львівській науковій бібліотеці імені В. Стефаника, Харківській державній науковій бібліотеці імені В.Г. Короленка, Одеській державній науковій бібліотеці імені О.М. Горького, а також галузевих і регіональних служб репрографії та ремонтно-палітурних робіт при державних архівах та обласних універсальних наукових бібліотеках та відомчих бібліотеках;
- ❖ забезпечення безпеки фондів бібліотек та архівів;
- ❖ створення системи підготовки і перепідготовки кваліфікованих спеціалістів-хранителів і реставраторів.

Організація виконання Програми

Для виконання Програми при Мінкультури створюється координаційна рада у складі представників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук. Рада здійснюватиме свої функції згідно з положенням, затвердженим Мінкультури.

Мінкультури на конкурсній основі визначає виконавців окремих завдань Програми, забезпечує контроль за їх реалізацією.

До основних повноважень Мінкультури як замовника робіт з виконання завдань Програми належать:

- ❖ організація конкурсів проектів і контроль за їх виконанням;
- ❖ подання пропозицій щодо внесення змін до Програми;
- ❖ організація експертизи, оцінка та приймання виконаних робіт;
- ❖ внесення пропозицій щодо фінансування, обсягу робіт, виконавців цих робіт на наступний фінансовий рік.

Безпосередніми виконавцями окремих завдань Програми є бібліотеки, архіви, науково-дослідні установи.

Фінансове забезпечення Програми

Загальний обсяг фінансування завдань Програми становить 10890,9 тис. гривень, з них з державного бюджету передбачається виділити 3257,7 тис. гривень, місцевих бюджетів - 1521,2 тис. грн. та позабюджетних джерел - 6112 тис. гривень.

Завдання щодо збереження бібліотечних та архівних фондів з визначенням джерел фінансування

Найменування завдання	Термін виконання, роки	Відповідні за виконання завдань	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. гривень	Джерело фінансування		
				державний бюджет	місцеві бюджет-и	позабюджетні кошти

Державний облік документів, які є національним культурним надбанням

			818,4	335,2	291,2*	192
I. Присвоєння рідкісним і цінним виданням з фондів бібліотек та архівів статусу документальної пам'ятки національного культурного надбання	2000-2002	Мінкультури, Головархів	398,4	107,2	291,2	
I етап - розроблення програмного забезпечення	2000	Мінкультури	40	40		
II етап - оснащення бібліотек та архівів загально-державного значення технічними засобами	2000	Мінкультури, Головархів	67,2	67,2		
III етап - оснащення технічними засобами регіональних бібліотек та архівів, створення бази даних	2002	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	291,2		291,2	
2. Забезпечення державної реєстрації рідкісних і цінних документів	2003	Мінкультури, Головархів	350	200		150
3. Створення державного реєстру «Книжкові пам'ятки України»	2003-2005	Мінкультури	70	28		42
I етап - експертна оцінка книжкових пам'яток	2003	Мінкультури	57	27		30
II етап - видання державного реєстру «Книжкові пам'ятки України»	2005	Мінкультури	13	1		12

Консервація і репрографія бібліотечних та архівних фондів

			6246,5	1606,5	530	4110
4. Аналіз фізичного стану бібліотечних та архівних фондів і умов їх зберігання	2001-2002	Мінкультури, Головархів	360	90	270	
I етап - оцінка фізичного стану фондів 5 бібліотек і 7 архівів загальнодержавного значення	2001-2002	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	45	45		

* Обсяги фінансування завдань щодо збереження бібліотечних та архівних фондів за рахунок місцевих бюджетів визначаються під час підготовки проекту бюджету на відповідний рік Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями за узгодженням з Мінкультури.

Завдання щодо збереження бібліотечних та архівних фондів з визначенням джерел фінансування

Найменування завдання	Термін виконання, роки	Відповідні за виконання завдань	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. гривень	Джерело фінансування		
				державний бюджет	місцеві бюджети	позабюджетні кошти
II етап - оцінка фізичного стану фондів регіональних бібліотек та архівів	2003	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	270		270	
5.Проведення наукових досліджень з питань:	2003-2004	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	280	280		
старіння матеріальної основи документів	2003 2004		70 70	70 70		
вплив екологічних умов на стан збереження документів	2003 2004		70 70	70 70		
6.Створення системи консервації і репрографії при бібліотеках та архівах	2001-2005	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	5346,5	1136,5	200	3950
I етап - створення міжвідомчих центрів консервації і репрографії при бібліотеках загальнодержавного значення	2001-2003	Мінкультури, Національна академія наук	3136,5	1136,5		2000
	2001		1000			600
	2002		1000			700
	2003		1136,5			700
II етап - створення галузевих служб репрографії та ремонтно-палітурних робіт	2003		1950			1950
III етап - створення регіональних служб репрографії та ремонтно-палітурних робіт при обласних універсальних наукових бібліотеках, відомчих бібліотеках, державних архівах областей	2003-2004	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	260		260	
IV етап - переведення інформації на мікроносії у бібліотеках та архівах	2004	Мінкультури, Головархів	180	80	-	100
V етап - проведення робіт, пов'язаних зі створенням Українського реєстру мікроформ	2005	Мінкультури	80	20	-	60

Завдання щодо збереження бібліотечних та архівних фондів з визначенням джерел фінансування

Найменування завдання	Термін виконання, роки	Відповідні за виконання завдань	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. гривень	Джерело фінансування		
				державний бюджет	місцеві бюджети	позабюджетні кошти

Охорона бібліотечних та архівних фондів

			2350	650	700	1000
7. Створення у бібліотеках та архівах системи захисту фондів від розкрадання	2004-2005	Мінкультури, Головархів	450	50	350	50
I етап - у бібліотеках та архівах загальнодержавного значення	2004	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	100	50		50
II етап - у регіональних бібліотеках та архівах	2005	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	350	-	350	-
8. Забезпечення оснащення бібліотек та архівів автоматизованою системою пожежно-охоронної сигналізації і газового пожежогасіння	2004-2005	Мінкультури, Головархів	1900	600	350	950
I етап - бібліотек та архівів загальнодержавного значення	2004	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	1200	600	-	600
II етап - регіональних бібліотек та архівів	2005	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	700	-	350	350

Кадрове забезпечення

			495	235		260
9. Створення державної системи спеціальної освіти в галузі збереження бібліотечних та архівних фондів	2002	Мінкультури, Міносвіти	135	135	-	-
10. Розроблення навчальних планів, програм і методичних матеріалів для підготовки хранителів фондів, реставраторів документальних пам'яток	2002	Мінкультури	130	30		100

Завдання щодо збереження бібліотечних та архівних фондів з визначенням джерел фінансування

Найменування завдання	Термін виконання, роки	Відповідні за виконання завдань	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. гривень	Джерело фінансування		
				державний бюджет	місцеві бюджети	позабюджетні кошти
11. Організація перепідготовки бібліотекарів і працівників архівів	2003	Мінкультури, Головархів	70	70		
12. Організація провідних спеціалістів у міжнародних реставраційних центрах	2000-2005	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	50			50
13. Обмін спеціалістами із зарубіжними центрами консервації і репрографії	2000-2005	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	40			40
14. Проведення конференцій і семінарів	2000-2005	Мінкультури, Головархів, Національна академія наук	70			70
Науково-технічне забезпечення						
			981	431		550
15. Розроблення та впровадження технології виробництва безкислотних паперу і картону, обладнання, інструментів та матеріалів для центрів консервації і репрографії	2003	Мінкультури, Головархів	300	150		150
16. Розроблення та впровадження технологій біозахисту бібліотечних та архівних фондів	2004	Мінкультури, Головархів	250	150		100
17. Придбання для документосховищ систем контролю мікроклімату та кондиціювання повітря, а також засобів зберігання документів	2005	Мінкультури, Головархів	431	131		300
Усього			10890,9	3257,7	1521,2	6112
	2000		107,2	107,2	-	-
	2001		1045	445	-	600
	2002		1601,2	510	291,2	800
	2003		4273,5	1023,5	270	2980
	2004		2200	1020	260	920
	2005		1664	152	700	812